

state cōprehensibilis erat. Hic enim excessus acutioris sensus suapte natura acceptus potestate sensus est quoniam addita ope alterius facultatis p̄cipitur. Verum ne censes ob id omnino non posse à sensu percipi, atq; imparabilem ēē, quia separatus nō potest percipi, sed erit solitarius & res quādam per se potestate à sensu comp̄hensibilis. Nam affectiones eas habet q̄ in sensum cadere possunt, uerum ob paritatem nequeunt sensum ferire, accire actu uero à sensu comp̄hensibilis erit, quādo ad reliquas partes accederet. Cum enim congerantur ea quā suapte natura separata potentia, solum à sensu percipi poterant, quia ob tenuitatem sensum actu mouere non possunt, tum ex his ordetur tantum quātū me hercule sensum actu mouere potest. Non enim solum qualitate, uerū etiam magnitudine potentia motus, qui fit in re sensu comp̄hensibili actu percipitur ab eodem, uerum nō ita ut uterq; iporū sit suapte natura à sensu cōprehensibilis, sed hoc modo quoniam cum haec quā possunt comprehendī à sensu ubi primū congeratur, in unum cōfertur. uero ut percipiantur, sed haec ipsa non sunt ita cōprehensibilis actu ut aliquando fieri per se possint sed tanq; partes. Erat enim partes rei quāe à sensu per se comprehendebatur, & posterior potentia erit qua partes sunt uniuersae, & à sensu cōprehensibilis sunt actus ea potestate quā habent, ut sentiri queant, cū separatas fuerint. Tum enim sensus eas cōprehendit, & aliquid sentit, & si non percipit eas tanq; actu separatas, que oī demōstravit haec subiungit.

Cotex. 60

Quādam itaq; magnitudines ac affectiones esse, que ex cur lateant ex quonāmodo sentiri ac non sentiri queant diximus, cum porro tot in eadē magnitudine inerint partes ut actu etiam, ex non solum in uniuerso collocare, sed auulſe ab eodē sentiri possint has numero finitas esse necesse est, Similiter, colores, sapores, sonos finitos esse oportet.

Com. 60.

Adiecit magnitudini & affectiones quoniam nō eo magnitudinis sensum latet quia sunt affectionis expertes. Nam hoc modo & que affectiones ac magnitudines obscurae essent, atq; laterent. Dixit autem (& cur) quia non propterea illas magnitudines effugiat sensum quod sunt imparibiles, & sine aliqua differentiatione sensui clara. Nam hoc modo dubitatio esset an ea quā sentiuntur, & patiuntur cōfert, ex his quāe nec sensui subiecta nec partibilia sunt, quod quidem videbatur his, qui atomos rerum omnīū principia statuerunt, sed quia affectionem habent quādam licet longe minorē, quam habeat idem, quod à ceteris auulſum mutare sensum possit, quo circa ubi diuidūtur ea, q̄

sensui subiecta sunt, non omnia in infinitum dividuntur, neq; partes quādam earum rerum, quāe sentiuntur, & sensus & affectionis expertes sunt. Quādo igitur hæ per se sensui obscuræ sunt, si ita fuerint coniunctæ, ut sensum ciere queant, & non solum id quod constat ex eis fuerit potestate sensu comp̄hensibile, sed actu sentitur, tum ex eodem nimirum partes uidentur aliquid uniuerso conferre, ut etiam unā cum uniuerso sentiri possint. Verum non ita in suo uniuerso collocata potestate sentiri possint, ut ubi primū fuerint separatae ab illo, possint, per se sentiri, sed quādo continui partes tales ac rāte fuerint, ut nō solum conferre uniuerso uideatur, quia in eodem collocatæ sentiri possunt. Sed cum fuerint tales, ut seorsum auulſe à toto actu sentiri queār, tum eas sanè partes in magnitudine numero finitas esse oportebit. Non nō finita magnitudo secari potest, in tot immensas infinitasq; magnitudines, neq; sectio in eiusmodi partes, est ei sectionis persimilis, qua aliquid diuiditur in partes eūales, quoniam si quis hoc modo aliquid fecaret non semper in minima diuidet. Nam duplex est id quod potest sentiri. alterū quidem sentiri potest, quia in uniuerso est, & ab eo auelli nō dūm potest, sed ubi fuerit separatum sentiri potest, alterum uero, quod cōfert uniuerso, ut sentiatur, sed separatum ab illo per se solitumq; sentiri non potest. Itaq; ea quā ita in uniuerso collocantur, in quo possunt sentiri, ut ab eodem uniuerso separata sentiri queant, finitas sunt, quemadmodū etiam sectio p̄ & equalia terminantur, quādoquidem, continuum nequeat actu diuidi in ea quā sint infinita sensui subiecta, quem admodum neq; diuidi potest, in ipsa finita equalia, quemadmodum igitur infinitæ partes atq; in numerabiles i cōtinuo, potestate sunt, & nō actu, ita etiam, quāe sentiri possunt, diuidenda potestate sentiuntur, sed actu & solitaria non sentiuntur. Item quemadmodum tot talesq; continui partes sunt finitas numero, ita etiam sunt finitas affectiones, & quāe sentiuntur earum, & quāe diuiduntur, diuisis partibus in quibus collocabatur numero certo sunt constituta. Etenim quādmodum nō erat affectionum sectio in species cum diuidēt, unā cum magnitudinibus uel infinita uel in ipsa infinita, ita tales affectiones nō suapte natura finitas uel infinitæ sunt. Ostendit ergo non quācūq; continui sensum ferientis actu mouere sensum neq; constitui posse magnitudines quāe sensibus percipiātur ex his, quāe imparibilia sunt, & sensus, & affectionis expertis, defenditq; omnem partem rei quā sensu comp̄henditur suapte natura sensibus subiectam ēē. Verum nolim existimes q̄ si conceditur quāda magnitudinem esse solitariā, quāe non sentitur, siccirco maximam quādam mo

Alex. Aphro. de sen.

H